

**Cena Kurjera:**  
W Warszawie: podana jest  
\* nagłówku numeru wieczornego.  
Na prowincji i w Cesar-  
stwie: opłata za przesyłkę i  
koszt ekspedycji: rocznie rs. 3,  
półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartal-  
nie kop. 75, miesięcznie kop. 25.  
Oddzielna przedpłata na jedno  
tylko wydanie Kurjera przyjmo-  
waną być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny  
kop. 5, poranny w dniu powsze-  
dnie k. 3, w niedziele i święta k. 5.

Dziś: Hilarego B. D. K. i Feliksa.  
Czwartek: Pawła I-go Pustelnika.  
Piątek: Marcella Papieża i Ottona.  
Sobota: Antoniego Opata W.

# KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta  
uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY PIĄTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej  
wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej w południe.

Wschód słońca o godzinie 8 minut 3	Wschód księżyca o godzinie 6 minut 12 w.
Zachód 4 16	Zachód 3 7 w.
Długość dnia godzin 7 minut 58	Wysokość wody na rzece Wiśle pod War- szawą stóp 1 cali 7
Przybyło 0 20	

**Cena ogłoszeń:**

**Roklami:** za jeden wiersz  
pierwszy raz 25 kop., każdy na-  
stępny raz 20 kop.

**Nekrologja:** za jeden wiersz  
15 kop.

**Zwyczajne i małe ogłosze-  
nia** w numerach porannych, z wy-  
jątkiem niedzielnych i świętecz-  
nych, zamieszczone nie będą.

Ogłoszenia do Kurjera przy-  
muje także Biuro Ogłoszeń Reich-  
mana i Frendlera, ulica Senator-  
ska nr 18.

Niedziela: Kat. św. Piotra w Rzymie.  
Poniedziałek: Kanuta Kr. i Henryka.  
Wtorek: Fabjana i Sebastjana Męcz.  
Środa: Agnieszki Panny Męcz.

— Numer niniejszy wyszedł z dru-  
ku o godzinie 6-ej rano.

## KALENDARZ.

**Wspomnienia historyczne.**—1293. Na zjeździe w  
Kaliszu Przemysław, Łokietek i Kazimierz łączą się  
przeciwko Czechom.—1560. Synod kalwinów w By-  
chawie.—1738. Wjazd Augusta III-go do Krakowa.

**Imiona słowiańskie.**—Dziś Radogosta, jutro Domo-  
slawa.

**Zgromadzenia:** Półroczne posiedzenie obrachunko-  
we zgromadzenia młodszych felcerów. (Kancelarja  
Arzędu—godzina 5 po południu.)—Sesja półroczna  
zgromadzenia jubilerów, złotników i grawerów. (Sala  
magistratu—godzina 6 wieczorem.)

**Koncerta:** Koncert teatralny, ze współudziałem p.  
Ondrzejka. (Sale readowe—godzina 8 wieczorem.)

**Widowiska:** Teatr Wielki: „Nora” (występ pani  
Modrzejewskiej—abonament lit. A. nr 2); —teatr  
Rozmaitości: „Syn Giboyera”; —teatr Mały (przy  
ulicy Daniłowiczowskiej): „On ma trzy żony”. (Godzi-  
na 7 i pół wieczorem.)

## Arcyksiążę Albrecht.

Autor interesującego dzieła *Société de Vienne*,  
w szeregu sylwetek osób należących do rodziny ce-  
sarskiej, nie pomija także jednego z najstarszych jej  
przedstawicieli, arcyksięcia Albrechta, syna sławnie-  
go arcyksięcia Karola, który tak mężnie walczył  
z Napoleonem I-ym.

Po ojcem odziedziczył arcyksiążę Albrecht zamilo-  
wanie i talenta wojskowe; jest w duszy żołnierzem i  
nie co leży poza wojskiem, nie zajmują go. Rozma-  
wiać z nim dłużej można tylko o sprawach wojsko-  
wych, a polityka jakiegokolwiek kraju obchodzi go tylko  
o tyle, o ile ma związek z odniesionymi zwycięstwami  
lub poniesioną klęską.

Dzięki cesarzowi, który umie ocenić zamiłowanie  
jego wojskowe, gdyż i sam podziela te zamiłowania,  
został on naczelnym inspektorem armij, urząd umy-  
ślnie stworzony dla niego.

Nie należy on do książąt lubiących w wojskowości  
tylko piękne konie, parady, świetne mandary, jest to  
prawdziwy żołnierz, który pełni służbę i podczas po-  
koju. Odbył kampanję, w której zwycięstwo osią-  
gnął nie jako książę z urodzenia, ale jako wódz u-  
miejący poszukać zwycięstwa. Jest strategikiem i  
przewidyującym, a przytem bardzo czynnym i pra-  
ktycznym.

Gdy nie jest na manewrach, zwiedza koszary, po-  
suwając drobiazgowość służby aż do tego, że dosia-  
da konia o czwartej rano wśród zimy, celem dopilno-  
wania wojska przybywającego koleją żelazną. Su-  
rowy dla siebie, surowym jest i dla innych.

Przywiązanie jego dla cesarza i państwa dochodzi  
do poświęcenia własnej osoby, a nadewszystko po-  
dziwiać w nim trzeba nadzwyczajną skromność. Ma  
ona w sobie tyle szczerości, że wzrusza. Kiedy go  
mianowano generałem dywizji, nie chciał przyjąć za-  
danych powinszowań, mówiąc: „Widzę w tem nie-  
szczęście dla państwa i dla siebie, bo zdolny jestem  
do prowadzenia brygady a nie dywizji.”

Również był zasmucony po bitwie pod Nowarą,  
gdy mu kapituła orderu Marii Teresy udzieliła ko-  
mandorski krzyż wojskowy. „Byłbym dumny z or-  
deru kawalera—rzekł—bo zdaje mi się, że na nie-  
go zasłużył, tymczasem daję mi krzyż komandor-  
ski, cześć we mnie arcyksięcia, a nie oficera.”

Dzisiaj posiada arcyks. Albrecht oprócz najwyż-  
szej ranci wojskowej, najwyższą odznakę, bo wielki  
krzyż Marii Teresy z brylantami, za zwycięstwo  
pod Cnstozą.

Jeżeli arcyksiążę skromnym jest jako żołnierz, to  
nie jest nim bynajmniej jako członek domu cesar-  
skiego, a sprzeczność ta niejednemu wprawiła w zdumie-  
nienie. „Byłem raz świadkiem sceny—słowa  
autora—w której jeden z wyższych oficerów nie-

mieckich, chcący się rozprawić z wujem cesarza z  
zwykłą „prostotą wojskową”, wyleczył się zapewne  
z niej na zawsze”. Opowiadają także, że arcyks.  
Albrecht chcąc żyć życiem zwykłego mieszczucha,  
odbył podróż incognito, ale przy pierwszym table  
d'hôte, poufalość sąsiadów tak go oburzyła, że zrzucił  
incognito. Bogowie Olimpu, schodząc czasami  
na ziemię, siadywali przy stole pasterzy, ale nigdy  
przy stole drobnych urzędników i koniwojówców.

Podobna przygoda miała się wydarzyć następcy tro-  
nu i cesarzowej Elżbiecie w Paryżu. Cesarzowa prze-  
jechawszy się tramwajem, uważała za niegodne sie-  
bie nie wysypać całej swej sakiewki w ręce kondu-  
ktora, a następcę, naówczas 16-letni, chcący zwie-  
dzić kawiarnie paryskie, szedł mimowiednie poprzód  
wiekowymi osobami swego orszaku. Te dwa szcze-  
góły przeszkodziły obojgu w zachowaniu swego  
incognito.

Rozmawiając z autorem poraz ostatni a *propos* prze-  
jazdu króla Alfonsa przez Paryż, rzekł do niego z gor-  
ką dumą: „Nikt nie wymaga od republikanów, aże-  
by nam stawiali łuki tryumfalne, ale niech przynaj-  
mniej starają się zrozumieć pewne warunki naszego  
pochodzenia.” — „Wasza cesarska wysokość—odrze-  
kłem, mówi autor—niech raczy widzieć w tem prze-  
sądę patriotyzmu.” Zdaje mi się, że od tego czasu  
popadł w niełaskę u arcyks. Albrechta.

Arcyksiążę Albrecht jest nie tylko przez swą ran-  
gę pierwszym w wojsku po cesarzu, jest także w mo-  
narchji jednym z największych właścicieli ziemskich  
i przemysłowców. Oprócz Księstwa Cieszyńskiego,  
które ojciec jego odziedziczył po ostatnim księciu  
Sasko-Cieszyńskim, posiada jeszcze olbrzymie dobra  
w Galicji, Węgrzech itd.

Księstwo Cieszyńskie nadał legatem ojcu jego ks.  
Albert Sasko-Cieszyński, zięć Marii Teresy, jako na-  
grode za uprzejmą walkę z Napoleonem I-ym.

L

21)

## NIEDOBITEK.

KARTKA Z NAJBLIŻSZEJ PRZESZŁOŚCI

przez

Teodora Jeske-Choińskiego

(Dalszy ciąg.)

Właśnie on musiał mnie w tej chwili schwycić na  
gorącym uczynku. Wolałbym być ujrzyć samego  
Kronfelda, jak tego nudnego moralistę, powtarzają-  
cego ciągle z uporem gadającej sroki: wyleciecie  
z majątku, wyleciecie!

— A ty, dokąd?—zapytał.  
— Ja? Tak sobie... Miałem pójść do Herszla, ale  
widzę, że zaślazłem.

Sklamałem. Zarumieniłem się, jak panienka, choć  
nie wiem dlaczego. Żeby się odemnie odczepił, żeby  
sobie poszedł...

Ale on spojrzał bystro na mnie i na dom Kronfel-  
da, a potem szepnął:

— Tak ci to śpieszno wyjechać z Garwolina?

Chciałem odpowiedzieć: „a tobie co do tego?” ale  
zamilkłem. Gniewało mnie, że Gostomski odgadł,  
dokąd idę, a nie mogłem go ofuknąć. Po raz pierw-  
szy w życiu przekonałem się, że wstyd może zasnu-  
rować gardło i obezwładnić język.

Wstydziłem się tego człowieka.

Wziął on po ojcu majątek lichy, nowiny, piaski,  
wydmny i zaledwie kilka włók dobrej gleby, obciążo-  
ny długami, a wygrzebał się ze wszystkiego. Wie-  
rzylieli spłacił, nowiny i piaski zamienił na ziemię  
rodzajną, wybudował nowy dom, zaprowadził naj-  
piękniejszy na całą okolicę ogród, wychodził wła-  
sne krowy, owce i konie, słowem, stał się z chudo-  
pacholka obywatelem zamożnym i szanowanym.

A ja?... Garwolin był złotem jabłkiem, gdy wró-  
ciłem z Paryża do domu—a dziś?...

— Może pójdziesz ze mną na dobrą kapkę. Poga-  
wędzimy, nie widzieliśmy się już dawno—wyrzekł  
Gostomski, biorąc mnie pod ramię.

Poszedłem, nie chcąc, aby widział, że wchodzę do  
Kronfelda.

Imci pan Kozierowski znalazł już sobie kompanij-  
kę. Siedział przy stole, rozparty na nim obydwo-  
ma ramionami, jak nałogowy pijak w karczmie, z twa-  
rzą pozornie obojętną, a w istocie zadowoloną, szcze-  
śliwą...

Gdy ujrzał Gostomskiego, zmarszczył się. Nie lu-  
bił i on „mądrali powiatowego”, jak nazywał Bolka.

— Al pan Gostomski, pewno z kazaniem?—za-  
wołał.

— Przydałoby się ono panu bardzo—odciął się  
Gostomski.

Kozierowski poknął gorzką pigułkę, splukawszy  
ją dobrym hauserem węgryna.

— Hm!... — mruknął tylko, ale siwe jego oczy  
błysnęły nienawością, strzelającą w stronę Gostom-  
skiego, który nie raczył nawet tego ruchu zauważyć.

Zaledwo rozsiadł się w skórzanym krześle i zmo-  
czył usta złocistym, lepkiem płynem (bo kazał podać  
najstarszą butelkę z piwnicy), kiedy zwrócił się do  
mnie i zapytał wprost:

— Ciciateś iść do Kronfelda, wszakże tak?

— No, tak... i cóż z tego?—odparłem, zaskocz-  
ony niespodzianiem.

— Wicek, Franio, Władzio i Tadeusz przyjaźnili  
się także z Kronfeldem—wyrzekł Gostomski prze-  
ciagle, patrząc mi w oczy bardzo uważnie.

— Co innego oni, a co innego Staś—wtrącił pan  
Kozierowski.

— Dlaczego co innego?—zapytał Gostomski.

— Bo oni hulali, trwónili, a Staś nie marnuje  
przecież pieniędzy.

— Oni trwónili szybko, a on powoli, co na jedno  
wychodzi. Cała różnica w czasie. Wicek, Franio i  
Tadeusz wyszli już z torbami, a Stasia spotka to sa-  
mo za lat trzy, cztery lub pięć, gdy się będzie umiał  
bronić!...

— To być nie może!—zawołałem—Wiedzą  
wszyscy, że nie hulam, nie piję, nie gram w karty.  
Że wyjeżdżam nawet rzadko z domu...

Gostomski napił się wina, popatrzał kilka chwil  
w powalę, potem odwrócił się do mnie i mówił spo-  
kojnie, wolno, jak gdyby się namyslał.

— Ty mówisz, że nie hulasz, a ja dowiodę ci  
kilkoma cyframi, że jesteś takim samym marno-  
trawcą, jak Franio i Tadeusz. Gdy wróciłeś z Pa-  
ryża i objąłeś majątek, miałeś w pierwszym roku z  
Garwolina dwa tysiące korcy pszenicy, a w tym roku  
nie zbierzesz ani tysiąca. W tym samym stosunku  
zmniejszył się plon żyta, buraków, kartofli itd.  
Wszak tak?

Nie odpowiedziałem nic, bo liczył dobrze.

— Powiesz mi na to—prawił dalej—że winne  
temu lata nieurodzajne, ciężkie czasy i Bóg wie nie  
co, a ja powiem, że to nieprawda. Nie urodzaj jest  
tu winowajcą, lecz ty sam, który ciągniesz bezustan-  
nie z ziemi, nie pomyślawszy nawet o tem, że trzeba  
glebę karmić, jak człowieka i bydło. Staraję się  
tykiedykolwiek o dobry nawóz, o prawidłową or-  
kę, o staranne włóczenie? Pszenica twoja nie wie,  
co to mąka z kości, rataje orzą po wierzechn, a twój  
Kasimowski nie rozumie, że nie wolno na inwentarz  
oszczędzać. Twoje wóły i konie fornalnie trzyma-  
ją się ledwo w skórze, przeto nie dziw, że robia po-  
łowę tego co powinny. Nie znając się na gospodar-  
stwie, nie pilnując swego dobra, okradasz się sam  
na każdym kroku, pozabawiasz się dochodów z swe-  
go majątku, czyli trwónisz, choć w inny sposób.

(Dalszy ciąg nastąpi).



## WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

= W widokach przeprowadzenia dalszych reform w głównym zarządzie poczt i telegrafów w kierunku dokonanego niedawno zjednoczenia, ministerjum spraw wewnętrznych wniosło do rady państwa ogólny plan reorganizacji prowincjonalnych instytucyj telegraficznych i pocztowych. Reforma dotyczyć ma głównie wyższych urzędów w zjednoczonym zarządzie.

= Projekt uwolnienia wojsk od pełnienia służby w więzieniach i przy konwojowaniu aresztantów, został zatwierdzony, jak donoszą *St. Pet. Wied.*, i wkrótce ma nastąpić sformowanie specjalnych oddziałów żołnierzy do pełnienia powyższych obowiązków. Oficerowie i żołnierze do pełnienia tej służby przeznaczeni, pobierać będą wyższe pensje, oficerowie zaś po przesłużeniu oznaczonego terminu emeryturę.

= *Wileńskiemu wiest.* donoszą z Petersburga, iż przedstawiony wyższymi władzami przez wileńską radę miejską projekt założenia w Wilnie towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń nieruchomości miejskich, prawdopodobnie zostanie zatwierdzony.

= Dowiadujemy się z pewnego źródła, że w następstwie powiększenia liczby sądów pokoju ma być zwiększoną liczba komorników, czyli t. zw. komisarzy sądowych, których kancelarje obciążone są nawalem czynności, z czego następuje zwłoka w egzekwowaniu wyroków sądowych, ze szkodą osób interesowanych.

= Przed rokiem, jak to wiadomo naszym czytelnikom, powstał projekt założenia „Biura amelioracyi rolnych”, które jednak z przyczyn od iniektorów niezależnych nie zostało otwarte. Jeden z tych iniektorów znów ten projekt podnosi i zamierza go urzeczywistnić przy pomocy Towarzystwa popierania przemysłu i handlu.

= Z powodu mrozów panujących obecnie w południowo-zachodnich prowincjach Cesarstwa a tem samem lepszego stanu dróg komunikacyjnych, ruch zbożowy na kolei nadwiślańskiej w ostatnich czasach nieco się ożywił. Obecnie z Kowla do granicy puskiej Mława (Ilowo) kursują cztery towarowe pociągi ładowne zbożem.

= Roboty kanalizacyjne, a mianowicie budowę kanału głównego lit. C, podjął się wykonać p. Stanisław Rohn, znany tutejszy przedsiębiorca przy budowach dróg żelaznych, oraz sieci tramwajowej w naszym mieście, za sumę rs. 194,495 kop. 80, ustąpiwszy od sumy anszlagowej blisko 4%. Przy konkurencji, odbytej na powyższe roboty, charakterystycznym było, że oferty dwóch innych spółzawodników były znacznie, bo o 70% i 50% wyższe od sumy kosztorysem oznaczonej.

= Lekcje we wszystkich średnich zakładach naukowych rozpoczynają się w dniu dzisiejszym.

= Szósty wieczorek muzyczny Stowarzyszenia subiektów handlowych odbędzie się w nadchodzącą sobotę.

## Życie warszawskie.

### Czy warszawianki.....?

Są pytania, których nigdy, w żadnej formie i pod żadnym pozorem, zadawać nie wypada.

Czy odpowiedź na takie pytania będzie twierdzącą, czy też przeczącą, zawsze pozostawia one po sobie ślad czarny — niepoehlebny dla rzeczy, a niepoehlebniejszą jeszcze dla osób.

Świat nie przebacza niczemu, na co padł najjaśniejszy cień, już nie podejrzania, ale... wątpliwości.

Brylant, o który jubiler zapytał: czy jest *simili-brylantem*? — traci dla świata w jednej chwili połowę swego, rzeczywistego nawet, szacunku.

Jest to przesąd — ale i z przesądami rachować się niekiedy potrzeba.

A chcąc przesądom zadość uczynić, a zarazem zachować w całości blask, czystość i cenę tego brylantu, który się zowie „warszawianką”, nie należy nigdy występować głośno z pytaniem, na czele tego rozdziału wypisanem.

Zresztą, jest ono tego rodzaju, iż na odpowiedź żadną miarą liczyć nie może.

Czyż odpowie słowik: z jakich nut śpiewa? róża: z kąd bierze rumieniec? fioletek: jakich używa pachnidel?...

Czyż odpowie kobieta, dążąca zawsze do tego, aby była dla mężczyzny zagadką: czy się.....?

Byłoby to przeciwne tym niewzruszonym prawom, na których się gmach ludzkości całej opiera.

Są, jednak śmiałkowie, lekceważący sobie tajemnice dreszczem zwykłych śmiertelników prze-

= Na bal odbyć się mający w sobotę d. 17 stycznia r. b. na rzecz warszawskiego domu schronienia „Przytuliska” następujące panie raczyły przyjąć obowiązki gospodyn: Julia Bogkova, Matjasowa Bersohnowa, marszałkowa Ciechanowiecka, Marja z hr. Kossakowskich Chrapowicka, mecenasowa Dębska, Adela Dembowska, Marja Fudakowska, Helena Gnoińska, Marja Goldstand, Róża Janaszowa, Cecylja Józefowiczowa, Leonja z hr. Ilińskich Kaszowska, Marja Kiślańska, hr. Aleksandra z hr. Lewalów Kossakowska, hr. Michalina Kossakowska, Marja Krausowa, Stanisławowa Kronenbergowa, Wiktorja Krzywoszevska, Julja z Rakszaninów Kulczycka, Stefania z hr. Ilińskich Laska, Hortensja Lewentalowa, hr. Hortensja Małachowska, hr. Helena Mikorska, hr. Augusta Małachowska, Marja Krysińska, Marja z hr. Tyszkiewiczów Lempicka, inżynierowa Modlińska, z książąt Galicynów Niemojewska, Marcinowa Olszyńska, Janowa Ostrowska, hr. Izabella Przedziecka, hr. Wanda Ronikier, hr. Karolina Rostworowska, hr. Alicja Ryszczewska, Stefanowa Spiessowa, hr. Henrykowa Skarbek, sędzina Stanisławowa Szczuka, Aleksandrowa Trylska, Marja Wrotnowska, Marja Wołowska, hr. Wincentowa Walewska, Helena Wysocka, dyrektorka Zarzycka.

### = Sąd konkursowy.

W dniu dzisiejszym, w gmachu Towarzystwa zachęty sztuk pięknych, będą odbyte narady nad pracami konkursowymi.

O godzinie dziewiętej zrana, zbierze się sekcja malarzy, o 11-tej rzeźbiarzy, o pierwszej zaś architektów.

We czwartek odbędą się ogólne i ostateczne narady sędziów z udziałem przedstawicieli komitetu, nad wyznaczeniem nagród.

### = Oryginalna prośba.

Komitet Towarzystwa zachęty sztuk pięknych już po raz drugi zwraca się do szczęśliwych wybrańców losu z prośbą o... o zabranie wygranych przedmiotów sztuki.

Dotąd jeszcze kilkanaście dzieł oczekuje na właścicieli, zabierając bezpotrzebnie miejsce na wystawie.

Dziwna to obojętność, zwłaszcza, że większość opóźniających się zamieszkuje w Warszawie.

### = Sukcesje angielskie.

Z powodu wiadomego ogłoszenia *London Gazette*, o niepodniesionych z depozytu w Londynie sumach, których wartość ogólna 77 milionów f. st., otrzymaliśmy mnóstwo zapytań, na które, sprawadziwszy z Londynu numer owej gazety, dawaliśmy, wedle możliwości, informacje i odpowiedzi.

Obecnie dodajemy do tych objaśnień jeszcze jedno.

Austrjackie ministerjum spraw zagranicznych otrzymało, także z tego powodu, bardzo wiele zapytań i zasięgnięto informacji, z których się okazuje, iż naczelnik rządu Pay-Office, w Londynie, nie jest upoważniony dawać odpowiedzi na prywatne zapytania w sprawie owych depozytów.

Urząd ten udziela informacji wyłącznie tylko w razie zgłoszenia się strony interesowanej osobiście,

lub przez prawomocnego zastępcę i dostarczenia wiarogodnych dowodów, iż strona owa ma rzeczywiste prawo do udziału w masie spadkowej, o której zasięga wiadomości.

Należy się przedewszystkiem starać o takie dowody, przy czem jednak nadmienić winniśmy, iż wszelkie poszukiwania dowodów prawnych w Anglii są bardzo mozolne i połączone ze znacznymi wydatkami, na które interesowani powinni być z góry przygotowani.

Niezbyt zatem różowo w świetle tych informacji przedstawiają się owe sukcesje zamorskie.

### = Dla biednych kobiet i dzieci.

Mamy do zapisania nowy objaw ofiarności. Pani Anna Hirsfeldowa, poczynając od dnia dzisiejszego wydaje codziennie pomiędzy godz. 1-a a 2-a w domu schronienia starców przy kościele Najśw. Marji Panny na Nowem Mieście po sto szklanek herbaty, wyłącznie dla kobiet i dzieci.

Kobiety, pragnące otrzymać herbatę, winny się zgłaszać z kubkami dowolnej miary, a otrzymują herbatę słodzoną, wraz z większą bułką białego chleba.

Zamiarem ofiarodawczyni jest wydawać herbatę przez przeciąg dwóch miesięcy.

### = Forytowanie zagranicy.

Zarząd kolei dąbrowskiej umeblował bufety i sale pasażerskie za pośrednictwem jednego z przedsiębiorców krajowych.

Ten ostatni wszakże, meble dębowe, starowiące najgłośniejszą rubrykę całej dostawy, sprowadził hurtem z zagranicy.

Powodem tego była, jnk zwykle, konkurencja w cenie...

Tym sposobem miejscowych stolarzy ominęła sposobność zyskania zarobku kilkudziesięciu tysięcy rubli...

W obecnych ciężkich czasach byłoby to nie małą podporą dla wielu rzemieślników...

### = Handel uliczny.

Na miejsce zwiniełego towarzystwa „popierania” handlu ulicznego powstanie nowe stowarzyszenie, złożone z kilku drobniejszych kapitalistów zamieszkałych w Warszawie.

Konsorcjum to czyni stosowne starania u władzy celem uzyskania pozwolenia.

Stylizujemy wszakże, iż przyjmowanie kaucji od kolporterów będzie się odbywało nie wcześniej jak za złożeniem odpowiedniej kaucji przez samo przedsiębiorstwo.

Ta ostatnia formalność została zadecydowaną z powodu nadużyć upadłej firmy kijowskich aferystów.

### = Fabrykacja krawatów.

Ze rozwój fabrykacji krawatów krajowych spowodował znaczną konkurencję tego rodzaju wyrobów zagranicznych, dowodzi kilka zebranych przez nas cyfr pobeżnych.

Jedna z tutejszych fabryk w roku ubiegłym sprzedała do mia t p owinejonalnych i do Cesarstwa krawatów za r. 5, 00.

lub przez prawomocnego zastępcę i dostarczenia wiarogodnych dowodów, iż strona owa ma rzeczywiste prawo do udziału w masie spadkowej, o której zasięga wiadomości.

Należy się przedewszystkiem starać o takie dowody, przy czem jednak nadmienić winniśmy, iż wszelkie poszukiwania dowodów prawnych w Anglii są bardzo mozolne i połączone ze znacznymi wydatkami, na które interesowani powinni być z góry przygotowani.

Niezbyt zatem różowo w świetle tych informacji przedstawiają się owe sukcesje zamorskie.

### = Dla biednych kobiet i dzieci.

Mamy do zapisania nowy objaw ofiarności. Pani Anna Hirsfeldowa, poczynając od dnia dzisiejszego wydaje codziennie pomiędzy godz. 1-a a 2-a w domu schronienia starców przy kościele Najśw. Marji Panny na Nowem Mieście po sto szklanek herbaty, wyłącznie dla kobiet i dzieci.

Kobiety, pragnące otrzymać herbatę, winny się zgłaszać z kubkami dowolnej miary, a otrzymują herbatę słodzoną, wraz z większą bułką białego chleba.

Zamiarem ofiarodawczyni jest wydawać herbatę przez przeciąg dwóch miesięcy.

### = Forytowanie zagranicy.

Zarząd kolei dąbrowskiej umeblował bufety i sale pasażerskie za pośrednictwem jednego z przedsiębiorców krajowych.

Ten ostatni wszakże, meble dębowe, starowiące najgłośniejszą rubrykę całej dostawy, sprowadził hurtem z zagranicy.

Powodem tego była, jnk zwykle, konkurencja w cenie...

Tym sposobem miejscowych stolarzy ominęła sposobność zyskania zarobku kilkudziesięciu tysięcy rubli...

W obecnych ciężkich czasach byłoby to nie małą podporą dla wielu rzemieślników...

### = Handel uliczny.

Na miejsce zwiniełego towarzystwa „popierania” handlu ulicznego powstanie nowe stowarzyszenie, złożone z kilku drobniejszych kapitalistów zamieszkałych w Warszawie.

Konsorcjum to czyni stosowne starania u władzy celem uzyskania pozwolenia.

Stylizujemy wszakże, iż przyjmowanie kaucji od kolporterów będzie się odbywało nie wcześniej jak za złożeniem odpowiedniej kaucji przez samo przedsiębiorstwo.

Ta ostatnia formalność została zadecydowaną z powodu nadużyć upadłej firmy kijowskich aferystów.

### = Fabrykacja krawatów.

Ze rozwój fabrykacji krawatów krajowych spowodował znaczną konkurencję tego rodzaju wyrobów zagranicznych, dowodzi kilka zebranych przez nas cyfr pobeżnych.

Jedna z tutejszych fabryk w roku ubiegłym sprzedała do mia t p owinejonalnych i do Cesarstwa krawatów za r. 5, 00.

si koniecznie rzucać — obochy gwiazdom, kwiatom lub f. l. om — to straszne i niepokojące pytanie:

### — Czy warszawianki się.....?

Bywa to wiosną, gdy miasto otwiera swe pokojowe cieplarnie i potrzasa ulice, ogrody oraz wszystkie miejsca publicznej przechadzki bukietami żywych kwiatów, czarujących barwą i kształtem...

Bywa to latem, gdy w słoneczne południe, pod namiotami rozłożystych kasztanów Saskiego ogrodu, przesuując się zwolna, chrzęszcząc jedwabiami, drażniąc tłumionym uśmiechem i ciągnąc za sobą chmurę perfumeryjnej woni, całe wieńce, sznury i girlandy, świeżych i bez wyjątku prześlicznych, warszawianek...

Bywa to jesienią, gdy w zgodzie z prawami całej przyrody, wszystkie te kwiaty przybierają barwę i jedność owoców, i złocą się jak sapieżanki, rumienią jak bursztówki, i polyskują aksamitnym dojrziałych brzoskwiń puszkami...

Bywa to wreszcie i zimą, gdy w cieplarnianej atmosferze sal balowych, nakształt stada rajszych ptaków, barwnym strojem a barwniejszymi jeszcze licami błyszczą królowe i księżniczki zabawy — tak piękne jak hurysy Mahometa, tak promienne jak dantejskie serafy...

Krócej powiem: bywa to zawsze, gdy nadmierny blask niewieściich powabów, każe mrużyć się oczom zmysłowym, a otwierać — oczom ducha.

Gdy jednak takie grzeszne i niebezpieczne pytanie znajdzie się w umyśle i na ustach, co ma poczytać z niem ktoś, co nie jest ani egipskim młodzianem, którego smutne losy opiewa Szyller w „Zakrytym posagu w Sais” ani też zuchowatym pło-

mujące — śmiałkowie, którzy zuchwałą dłonią zrywają zasłonę z zakrytego posagu Izdy, nie bacząc, iż szczęście całego życia na szale kładą...

Jeden z takich zuchów (broni go to jedynie, iż pochodzi z plockiego) napadł mnie niedawno w ciemnym kącie salonu, i zadał mi cios śmiertelny — pytaniem:

### — Czy warszawianki się.....?

Jaka bezczelność! a zarazem: jaki brak logiki! Kto pragnie przekonać się czy kawa jest słodka, nie kosztuje w tym celu herbaty — czemuż więc ów zuchowaty plockanin, chcąc zasięgnąć wiadomości o warszawiance, zwrócić się z tem do... warszawiaka?...

Jeżeli jest zuchem naprawdę, niech idzie wprost do tej współczesnej Izdy, która, podobnie jak jej egipskie współbożyszcze, maskuje się umiejętnie uśmiechem, rozmową, wachlarzem... niech idzie wprost do niej, a nie uląklszy się piorunowego spojrzenia, niech rzuci jej w twarz pytanie:

### — Sfinksie warszawski, czy ty się.....?

Ale sfinksy nie odpowiadają. Jest to ich przywilejem i ich siłą — w pierwszym nawet razie nie byłoby sfinksami.

Rozgrzeszam jednak tych, których od czasu do czasu tajemnice sfinksove o niepokój przyprowadzają i którzy kuszą się wówczas o szukanie klucza do tego, czego i wytrychem otworzyćby nie można.

Rozgrzeszam ich — gdyż tę gorączkę bezpłodną budzi w nich miłość prawdy, która jest wielkich czynów rodzicielką.

Rozgrzeszam ich — gdyż przychodzą na miasto nasze chwile, w których człowiek obserwujący i przywykły do zdawania sobie sprawy z obserwacją, mu-



istniejące w Warszawie trzy fabryki wyrabiają rocznie towaru na 15—20,000 rubli.

Do trzeciej części ogólnej ilości wyrobu fabryki używają krajowego materiału.

Nienastanny rozwój wzmiankowanego przemysłu przysparza coraz większą liczbę zdolnych pracowników, przeważnie kobiet.

Tak więc prócz tego, że pieniądze pozostają w kraju, pracownice tutejsze znajdują też dla siebie pole do zarobku.

#### = Nasz eksport.

W ostatnich dniach przez miasto nasze przechodzą znaczne transporty jaj, nabywanych na Wołyniu, przeważnie w okolicach Kowla, skąd koleją nadwiślańską transportują je przez Hamburg do Londynu.

Najmniejsze pojedyncze transporty wynoszą 1,500 kóp.

W nabywaniu tego towaru od włościan pośredniczą małomiasteczkowi handlarze.

Przy opłakanym stanie naszego wiejskiego gospodarstwa warto, aby gospodynie wiejskie zwróciły większą uwagę na ten artykuł wywozu, znajdujący zawsze bardzo chętnych nabywców.

#### = „Wtorek”.

Resursa obywatelska, dzięki wybornemu pomysłowi dawania skromnych tygodniowych wieczorów zamiast szumnych i wystawnych balów, odniosła w tym karnawale walne zwycięstwo nad milejącą dotąd starszą swoją siostrą z Senatorskiej ulicy a nawet i nad młodszym bracińskim, klubem wioślarskim, choć ten ostatni widocznie stara się wstąpić w jej ślady.

Wczorajszy wtorkowy wieczorek rozpoczął się, jak zwykle, muzyką i śpiewem, ale panowanie Euterpy nie było długim, bo niebawem berło wydarła jej bogini karnawału—i tańca.

Ozwała się *ritournella* kontredansa, a na jej odgłos w obydwoich salach resursy stanęły zwarte szeregi czcicielek i czcicieli Terpsychory.

Było ich sto dwadzieścia par, cyfra, na którą wielkie bale nie tak łatwo się zdobywają.

Po kontredansie nastąpił walc, walc ustąpił miejsca polce, a polka pociągnęła za sobą ochoczego mazura.

I tak zabawa przeciągnęła się do godziny 2-ej... z minutami.

Pięknych choć skromnych, jak tego wymaga wtorkowy regulamin, tutejszy wyliczać nie próbujemy—byłoby to zadanie zbyt trudne.

Godnych wzmianki, mile w oko wpadających sukien i sukienek było tyle, ile uroczych ich właścicielek.

#### = Bal malarzy.

Kolonja malarzy urządza bal w resursie obywatelskiej w dniu 28 stycznia r. b.

Bilety wejścia od dnia 17 b. m. będą do nabycia u pp. Romana Szwojnickiego, Oboźna nr 5, — Julia-

nem, igrającym lekkomyślnie z niebezpieczeństwem, którego nie zna potęgi?

Czy powinien on uciekać z tem pytaniem za miasto i szeptać je na ucho wiatrom wiejącym w stronę przeciwną Warszawie? czy też może: czynić zeń cel życia i nie spoczywać dopóty, dopóki z mroku nie pocznie wstawać przed nim wyraźna odpowiedź?

Nie doradza mu ani tak, ani owak.

Ale ośmieli się zrobić nawiasową obserwację — którą niech przyjmie lub odrzuci, jak mu będzie dogodniej.

Gdy w kielichach błyszczy złotem lub płoni się rubinami, rozlane przez uprzedzonego gospodarza wino, i gdy wino to posiada smak, zapach i barwę najczystszej tokaju lub nieposzlakowanego szambertyna, rozsądni i dobrze wychowani biesiadnicy autentyczności tego wina nie poddają krytyce, lecz spełniają ochotnie kielichy, dank składając sercu gospodarza i jego piwnicy.

A gdyby wśród biesiadników tych znalazł się taki, który, ustawiając przed sobą alembiki i retorty, a z kieszeni dobywszy flaszki z chemicznymi odczynnikami, jąłby poddawać owo wino surowej analizie, i dopóty nie brał go do ust, ażby się przekonał, iż nie ma w niem ani jednego procentu sztucznej domieszki — okrzyknąłoby z pewnością tego analityka: szaleńcem i głupcem...

I zaprawdę, mianoby słusznosc zupełną.

Co jednak poradzić z ludzką naturą!

„Sa charaktery, które spotkawszy na drodze swej szczęście, postępują z niem jak w znanej bajce Jaś z bębniem. Rozkoszują się niem przez chwilę a potem robią małą dziurkę, żeby się przekonać co jest w środku.”

Taką właśnie „dziurką” jest to, drażniące, tajemnicze i niebezpieczne pytanie:

— Czy warszawiaki się.....?

Fantasy.

na Maszyńskiego, Zgoda nr 1, — K. Sulistrowskiego i Józefa Ryszkiewicza, zamieszkających w hotelu Europejskim.

Począwszy zaś od dnia 26, z powodu ograniczonej liczby biletów wejścia, cena pozostałych będzie podwojoną.

#### = Zeszli się.

W dniu wczorajszym podczas wesela u państwa \*\* na Żurawiej obchodzono zaręczyny pary, która dzięki tylko przypadkowi z sobą się zeszła.

Przed paru dziesiątkami lat z okładem on, młody wówczas człowiek, wyznał swą miłość siedemnastoletniej dziewczeczce.

Ona uczucie to całkowicie podzielała, lecz dla bardzo wielu powodów terminu ślubu nie było można oznaczyć.

Zakochani krótko z sobą byli.

On wyjechał daleko, ona postanowiła czekać...

Pierwsza pisać nie śmiała, on zaś przysięga, że wysłał kilka listów, po których zwątpił nie otrzymując odpowiedzi.

Jakże miał ją otrzymać, gdy listy rąk adresantki nie doszły.

Wierna swemu uczuciu panna \*\*, za mąż nie wyszła, lecz na długo opuściła Warszawę.

W tym czasie on powrócił, o niej jednak nie mógł zasięgnąć żadnej wiadomości.

Trzeba trafić, że ciocieczny brat panny X. zenił się z rodzoną siostrzenicą ex-narzeczoną.

Panna X. przybywa na ślub brata jako druchna i w družbie poznaje odrazu swój dziewczęcy ideał mocno przypuszonej siwizną.

Oboje zbliżyli się do siebie i porozumienie nastąpiło dość prędko.

Jedną tylko pocztą była winna, że przez taki długi okres czasu nie mieli oni o sobie żadnej wiadomości.

Stara miłość nie rdzewieje, jest to pewnik niezawodny.

Więc przy uczcie weselnej wnoszono toast zaręczonej pary narzeczonych już od lat dwudziestu.

#### = Po amerykańsku...

W jednej z gazet wychodzących w W. Ks. Pozańskim czytamy następującą wiadomość:

„Do kościoła w Wielkiej Woli wdarli się złodzieje w celu ograbienia świątyni, ujrawszy jednak cudowny obraz Matki Boskiej, zdjęci poważaniem, odstąpili od zamiaru a nawet rzucili do puszek po złotej monecie.

„Obraz, przedstawiający ten wypadek, wykonał artysta pokojowy (tu następuje adres), a dzieło ma jeszcze tę zaletę, że można go użyć jako św. Katarzynę w razie potrzeby.”

Zdaje się, że *non plus ultra*.

#### = Złodziej na poczeki.

W biurach pocztamtu urzędnicy niejednokrotnie przestrzegają publiczność przed złodziejami kieszonkowymi, którzy lubią tam operować.

Nawet są drukowane napisy, zalecające ostrożność. Mimo to od czasu do czasu do rzemieślników uda się dokonać jakiejś operacji.

Oto w dniu onegdajszym w biurze sprzedaży marek pani R. wyciągnięto z kieszeni portmonetkę, w której było 17 rs. gotówką i weksel na 1,500 rs.

= Wypadki. — Rozbiegany koń na Brukowej przewrócił Joannę J., która złamała prawą nogę. — Na Muranowie lelek T. dyszłem wozu roboczego zraniony został w głowę.

#### = Straż ogniowa kaliska.

Ogłoszone zostało drukiem sprawozdanie z działalności straży ogniowej ochotniczej kaliskiej za rok zeszły, ogłoszone poprzednio w kilku numerach *Kaliszanina*.

Straż ogniowa w Kaliszu jest pierwszą strażą ochotniczą w Królestwie, zaprowadzoną bowiem została dnia 5-go października 1863-go r.

W przeciągu roku straż była alarmowana 13 razy do większych i mniejszych pożarów wybuchłych w mieście i okolicy.

Dochody wynosiły 1,201 rs. 37 kop.; wydatki 542 rs. 30½ kop.

#### = Z życia prowincjonalnego.

„W okolicach Lipna i w samem mieście — pisze miejscowy korespondent — panuje ospa a więcej jeszcze szkarlatyna i zabiera liczne ofiary wśród ubogiej ludności, a tej jest tu wiele.

Karnawał dotąd niczem się u nas nie zaznaczył.

Było wprawdzie kilka zebrań w domach prywatnych, ale na nich królowały damy... karciane.

Jezeli zielone stoliki nie próżnują, to za to dwie istniejące w naszym miasteczku czytelnie odpoczywają i nikt im spoczynku nie zakłóca.

Mało kto z nich korzysta, pomimo że jedna z nich jest podobno nawet składkową, co na uczestników składki nakłada przecież pewne obowiązki względem czytelników.

Być może, że Lipno ożywi się trochę wówczas, kiedy projekt kolei, jaka ma być poprowadzona

z Nowogroziewska na Płock i Lipno, przyjdzie do skutku.

Jest to sprawa, którą się mocno interesuje i miasto i okolica tutejsza.

Mówią tu już nawet o cukrowniach, mających powstać w lipnowskim i w rypińskim.

Ani wątpić, że ułatwiona komunikacja pobudziłaby do życia inne jeszcze fabryki i zakłady przemysłowe, w które okolica nasza dotąd jest bardzo uboga.”

#### = Z okolicy Markuszowa donoszą nam.

„W kilku majątkach tutejszych pojawiła się w tym roku epidemia na drób, ofiarą której padły kury, kaczki, i indyki.

Zaraza grasowała tak gwałtownie, że zanim przystąpiono do odosobnienia ptactwa nie zdradzającego jeszcze zarodków choroby, już większość padła.

W jednym majątku pomimo wszelkich starań uchronienia drobiu od zarazy, wyginęło ptactwo co do jednej sztuki.

Jaja dzisiaj należą u nas do przedmiotów zbytku.

Okolice nasze, a szczególnie parafia Garbowska, ponosi prawdziwą stratę.

Ks. Tomasz Petrykowski, który od 12 lat piastował godność proboszcza tej parafii, przeniesiony został do Czemiernika.

Ks. Petrykowski położył tutaj zasługi swoją starannością około powiększenia kościoła i zakupu aparatów kościelnych.

Prowadził dużą i doskonale utrzymaną pasiekę zachęcając parafjan do pszczelnictwa i znakomicie się przyczynił do rozszerzenia oświaty pomiędzy ludem.

#### = Podczas balu.

Z pod Małkini donoszą nam o zuchwalej sprawce koniokrądeł okolicznych.

Oto w sobotę 10-go b. m., we wsi Łagodzie u państwa P. odbywała się huczna zabawa tańcząca z okazji imienin gospodarza.

Podczas gdy państwo zabawiali się we dworze, liczna rzesza furmanów, parobków zgromadziła się w karczmie, gdzie także tańczono do upadłego.

Oprócz służby kuchennej i posługujących lokai w pokojach, wszyscy literalnie znajdowali się w karczmie. Stangreeci założywszy koniom obrok i siano byli spokojni, leżąc na stróża nocnego, a ten znów sądził, że przecie ktoś będzie czuwał w podwórzu, więc poszedł do karczmy przyglądać się tańcom.

Około godziny 3-ej rano kuchcik ze dworu poleciał do karczmy, dając znać furmanowi państwa K. z sąsiedniej wioski, aby prędko zaprzęgał.

Furman śpieszy na podwórze, a następnie do stajni, lecz nie znajduje koni...

Zrobił się wielki popłoch i sprawdzono, że gościom uprowadzono 14 a gospodarzowi 6 cugowych koni.

Oddalenie stajen od dworu i wsi a bliskość lasu, sprzyjała złodziejom.

Na pozostałych koniach puszczono się w pogoń na wszystkie strony, lecz na żaden ślad nie natrafiono.

Od uprowadzenia koni do spostrzeżenia kradzieży musiało upłynąć kilka godzin czasu.

Wartość wszystkich 20-tu koni wynosi przeszło 5,000 rubli.

#### = Profanacja grobu.

W zeszłym tygodniu policja dostrzegła w majątności hr. Renarda, w powiecie bendzińskim, na grobach wsi Sielce, naruszenie grobu byłego właściciela tej wsi, generała Sztolberga, pogrzebionego przed 70-letni laty.

Rabunku grobowca dokonała szajka rabusiów, których główny przywódca, Jan Czech, został ujęty i osadzony w areszcie gminnym, gdzie miał już wymienić swoich współników.

Nieboszczykowi zabrano złoty pierścień, guziki od mundurki i podeszwy od butów, z trumny zaś oderwano srebrne ozdoby.

#### = Morderstwo.

Przed kilku dniami w sądzie okręgowym minskim rozbiegana była sprawa o zabójstwo, która publiczność tamtejszą dość żywo zainteresowała.

Przebieg sprawy był następujący: jeden z dorózkarzy mińskich, niejaki Jaroszewicz, po nocnej hulance z żebrakiem Ciechanowiczem, który miał przy sobie 9 rs. postanowił go ograbić z tych pieniędzy.

W tym celu zarzucił mu niespodziewanie sznurek na gardło i ścisnął tak silnie, iż napadnięty zniemacka nie mógł się bronić i odrazu stracił przytomność, tembardziej, iż niezupełnie był trzeźwym.

Wtedy rozpoczęło się straszne pastwienie się nad nieszczęśliwym, oprawca seczyrykiem porzucił w najokropniejszy sposób gardło żebrakowi, a następnie dobił go cepem.

Sąd przysięgłych pomimo nietrzeźwego stanu przestępcy, uznał rozmyślne zabójstwo i zbrodniarz



Redaktor Władław Łazmanowski.—Wydawca Gustaw Gabethner.